

HET KRACHTENSPEL

Het verhaal *Het krachtenspel* is een onderdeel van de website Krachtenspel.nl.

Werkmateriaal Sociaal Emotionele Educatie (SEE)

Alle informatie is te vinden op de website

Mieke Vollenhoven

© 2018

www.krachtenspel.nl

HET KRACHTENSPEL

Wat is er aan de hand met de krachten in dit land? Luister naar het verhaal...

Ergens in de wereld ligt Middelland. Een land met laagland, heuvels en een paar hoge bergen. Aan een groot meer ligt een stad met oude muren en een paleis met een gouden koepel. Daar wonen de koning en de koningin. Het gaat goed in Middelland maar toch is er onrust. Veel mensen maken zich zorgen over hoe de inwoners met elkaar omgaan. Het lijkt wel of ze elkaar niet kunnen volgen en er twee groepen ontstaan. Ook de koningin vraagt zich af hoe het beter kan...

Op zondag zit de koningin op haar troon. Naast haar zit de koning. Door de hoge ramen van het paleis zie je de bladeren van de eikenbomen meebewegen met de wind. De koningin vraagt aan de koning: 'Hoe kunnen we die toestanden in ons land oplossen, lief? Welke toestanden?' vraagt de koning verstrooid.

'Mensen blijven elkaar maar verwijten maken', zegt de koningin. 'De ene groep verzet zich tegen de andere. Mensen voelen zich niet gehoord, in een hoekje gedrukt of hokje geplaatst. Daar krijg je ellende van.' 'Dat moeten de ministers oplossen', zegt de koning. 'Dat is onze zaak niet. Wij moeten er boven staan. En niet mee gaan doen.'

'Maar dat is juist het probleem', zegt de koningin terwijl ze naar de zonnestralen op de houten vloer kijkt. 'We gaan wel meedoen als het zo doorgaat. Het is de tijdgeest en reuze besmettelijk. Iedereen gaat er aan meedoen. De ministers zijn ook al bezig en sommige partijen willen niet meer met elkaar samenwerken. Hoe moeten we dan beslissingen nemen met elkaar? Hoe moet het dan met de democratie?'

'Dat is toch al een gedoe', zegt de koning. 'We zijn misschien wel het gelukkigste volk van de wereld maar we vechten elkaar soms de tent uit. Maar we hebben een mooi land en een mooi volk. Al is het alleen maar om het koningsfeest met het koningslied.' 'Dat lied? Dat wil ik niet', zegt de koningin. 'Maar we moeten wel iets doen. Dit gedoe is niet fijn, ook al is het voor veel mensen misschien normaal. Het is vandaag Zondag. Vandaag doen we het rustig aan. Maar morgen, op maandag roep ik de ministers bij elkaar...' 'Dat is goed schat', zegt de koning. 'Je hebt vast een goed plan bedacht.'

Wat zou jij als adviseur van de koningin aanraden?

DE MINISTERS OP DE THEE

Als de ministers de volgende dag een kopje thee hebben gedronken, neemt de koningin het woord: 'Het is een rare tijd, zegt ze tegen hen. De tijdgeest doet vreemd. We hebben onze eigen krachten niet goed in de hand. Het lijken wel geesten die ons parten spelen. Ik noem ze maar even tijdgeesten. Daar kun je je beter iets bij voorstellen. Ze hebben een goede en een kwade kant...'

De koningin kijkt of de ministers haar nog volgen. De minister van defensie kijkt haar oplettend en een beetje wantrouwend aan. Hij heeft een rode das aan. De minister van werkgelegenheid heeft een oranje jasje aan en zit op het puntje van haar stoel. De minister

van onderwijs en wetenschap glimlacht naar haar. Zo te zien is er nog niemand afgehaakt. De koningin vertelt verder: 'De krachten in mensen zijn net kleuren. Kleuren kunnen aanspreken maar ook te fel worden of verdwijnen. Als mensen te boos worden bijvoorbeeld, dan wordt hun strijdgeest te rood. Als mensen vol vuur werken, dan is hun werkgeest als het vrolijke oranje. Maar als ze een burn-out krijgen, dan wordt de kleur eerst te fel en later dof. Hoe kunnen we die krachten goed met elkaar beheersen? We moeten eerst zelf ervaren en uitproberen zodat we goed begrijpen wat er met dit soort krachten in mensen gebeurt.' Ze zag bij de minister van onderwijs de glimlach breder worden en bij de minister van sociale zaken een wenkbrauw omhoog gaan. Dat gebeurde toen ze het had over oefenen... De koningin haalt diep adem en vervolgt op besliste toon: 'Jullie krijgen allemaal een tijdgeest toebedeeld met een kleur van de regenboog. Over een week wil ik zien dat jullie flink aan de slag zijn geweest en begrijpen hoe jullie de krachten in de hand kunnen houden. Eerst bij jezelf. Dan pas bij een ander. Volgende week, weer op maandag, wil ik zien hoe jullie de krachten hanteren.'

Alle ministers krijgen een kleur en een opdracht. Welke minister wil jij zijn?

DE OPDRACHT

'De minister van defensie met de rode das, benoem ik als koninklijke strijder. Hij krijgt de kleur rood en gaat onderzoeken hoe de strijdgeest in hem geen vechtjas kan worden, terwijl hij zich toch verdedigt. Ik heb strijders gezien die de kracht van de aanval opvangen en doorsturen naar de aanvaller, zonder zelf aan te vallen. Hoe kan de minister dat toepassen?' De minister van defensie vertrok geen spier en knikte kort.

'De minister van werkgelegenheid met het oranje jasje, benoem ik als koninklijke werker. Zij krijgt de kleur oranje en moet ons laten zien dat de vurige werkgeest in haar kan doorwerken zonder anderen op te jagen. Het oranje mag niet te fel worden. En zeker niet burn-out raken. De vraag is voor haar: Hoe kun je werken zonder een stresskip te worden?' De andere ministers moesten lachen en de minister kreeg blosjes op haar wangen...

'De minister van onderwijs en wetenschap benoem ik als koninklijke wijze. Hij krijgt de goudgele kleur van de sterren. Hij moet ons laten zien hoe de wijsgeest in hem geen manipulator kan worden terwijl hij toch de weg wijst. Hoe kun je mensen de goede kant op krijgen zonder aan hen te trekken of te duwen? Ik vraag me dat ook wel eens af en ben extra benieuwd naar het antwoord.' De zonnige minister glimachte weer...

'De minister van natuur, sport en spel benoem ik als koninklijke genieter. Zij houdt veel van de natuur en krijgt de kleur groen. Ze moet ons laten zien hoe de genietgeest in haar volop kan genieten terwijl de natuur beschermd wordt en we gezond blijven.' De minister genoot duidelijk van haar opdracht, straalde en dacht: Ha, eindelijk een kans om meer aan het milieu, sport en spel te doen...

'De minister van sociale zaken benoem ik als koninklijke prater. Hij krijgt de kleur blauw en moet ons laten zien hoe de praatgeest in hem geen kwaadspreker kan worden. Dat is een hele opgave, want tegelijk wil ik dat hij blijft vertellen wat het probleem is. We moeten over gevoelige zaken praten. Maar het blauw van de lucht mag niet grijs worden. Petje af als het

je lukt. ´ De minister deed eerst zijn beide wenkbrauwen omhoog, toen weer naar beneden. Daarna deed hij zijn mond open...en vervolgens deed hij zijn mond toch maar weer dicht.

´De volgende ministers wil ik graag zien samenwerken, zegt de koningin... Dat zijn de ministers van binnenlandse – en buitenlandse zaken. Hen benoem ik samen als koninklijke beheerders van dit koninkrijk. Zij krijgen samen het donkere indigo (paarsblauw) van de regenboog. Ze moeten ons samen laten zien hoe de heersgeest geen overheerser kan worden en toch de grenzen bewaken.´ De ene minister begon zich achter zijn oren te krabben en de andere keek naar buiten. Hoe konden ze in vredesnaam zonder veel macht uit te oefenen de grenzen goed bewaken?

De koningin vervolgt: ´De minister van televisie en sociale media met haar roze hoedje op en roze rozenrokje aan, benoem ik als beeldenbewaker. Ik geef haar de kleur roze. Ze moet zorgen dat de droomgeest zich niet teveel gaat verbeelden. Fantasie is prachtig maar we willen geen nepnieuws in ons land. Mensen moeten weten wat er gebeurt en niet voor de gek worden gehouden. Maar wel hun dromen bewaren.´ De minister van de televisie was en bleef beeldschoon.

De koningin is even buiten adem, kijkt rond en vraagt: ´Hoeveel heb ik er nu? Ben ik iemand vergeten?´ ´De minister van verkeer en waterstaat, schat´, zegt de koning. ´Je hebt net zeven tijdgeesten beschreven en acht ministers een opdracht gegeven. De minister van verkeer is de negende en loopt achterin heen en weer te dribbelen.´

´Oh´, zegt de koningin en kijkt naar de minister die er slim uit ziet. Hoe kan ze zijn inzicht in het verkeer gebruiken? Dan gaat haar een lichtje op. Hij weet hoe je regels moet gebruiken! Ze zegt: ´De minister van verkeer kan tien regels maken waar mensen zich aan moeten houden. Hoe kunnen mensen goed met elkaar om gaan. Wat zijn makkelijke regels en normen? Vergelijk het maar met het verkeer: Mensen moeten niet tegen de stroom in rijden en rekening met elkaar houden. En ze moeten vrij genoeg zijn om hun eigen weg te gaan en een beetje op kunnen schieten. Wat mag wel en wat mag niet? Kun je daar een soort verkeersborden van maken?´ De minister van verkeer zag blauwe, rode en groene verkeersborden voor zich en knikte kort.

De koningin ziet er tevreden uit. En de koning kijkt trots naar haar. Dit is een goed plan. Zelfs als het niet helemaal lukt, zullen ze er allemaal een hoop van opsteken. ´En niet vergeten´, zegt ze. ´Over een week willen we de resultaten bij jullie zien! Jullie mogen dan niet praten want het gaat deze keer niet om woorden! En jullie moeten samenwerken... en elkaar aanvullen.´

Met welke minister zou jij willen samenwerken? En hoe zou jij dat doen?

DE WERKWEEK

Op dinsdag beginnen de ministers eerst te praten en later ruzie te maken en geven ze elkaar de schuld. STOP roept de minister van defensie en gaat als een politieagent staan met zijn hand overeind alsof hij een auto wil tegenhouden. Dit is de geest van de Aanvaller. Dit is wat de koningin bedoeld. De strijdgeest in ons is een vechtjas geworden!

‘Ha, je hebt er een oplossing gevonden zonder te praten!’ zegt de minister van verkeer en waterstaat. ‘Je kunt met een stopteken mensen tegenhouden die elkaar aanvallen. Misschien zijn er wel meer manieren om mensen tegen te houden zonder agressief te worden. We kunnen de krachten op deze wijze verder verkennen.’ En ze oefenen verder...

Na een uur ontdekken de ministers van binnen- en buitenlandse zaken hoe ze met de grenzen van elkaars gebied rekening kunnen houden. Hun bewegingen gaan steeds meer op vechtkunst en moderne dans lijken. De ministers ontdekken hoe ze elkaar de ruimte kunnen geven en toch samen blijven dansen. Op dinsdag zijn er ineens twee oplossingen. ‘Je kunt het ook een dansdag noemen’, zegt de minister van onderwijs. ‘Dat heb ik ergens op facebook gelezen...’

Op woensdag werken de ministers zo lang door dat ze bekaf zijn. Ze proberen onder leiding van de minister van werkgelegenheid van alles om grip op de tijdgeesten te krijgen. Het duurt tot midden in de nacht voor ze bij toeval een oplossing ontdekken. Dat krijg je ervan als je zo hard werkt.

Op donderdag, vrijdag en zaterdag schieten de ministers op. Ze oefenen – zonder veel tijd te verliezen – allerlei situaties en luisteren naar verhalen over krachten in mensen om te zien wat er wel en niet werkt. Zo ontdekken ze speciale momenten waarop mensen van kleur kunnen verschieten. Daar hebben ze wat aan!

Wat zouden jullie in een voorstelling laten zien?

DE VOORSTELLING

Na een week, staan alle koninklijke ministers voor de koning en koningin. ‘We gaan het rustig aan doen’, zegt de koningin. ‘Het is pas maandag. Dat wordt geloof ik ook wel eens een kalmaandag genoemd. Laat maar zien.’ Ze gaan er allemaal goed voor zitten en kijken naar de voorstelling.

De minister van defensie heeft een rood pak aan en draagt een zwaard. Hij beweegt soepeler dan ze van hem zijn gewend. Hij laat in een krijgscans met een andere minister zien hoe hij zich als strijder kan verdedigen zonder zelf aan te vallen. Het is nog geen groot succes, maar het belooft wat!

De minister van werkgelegenheid met het oranje jasje aan, heeft een fakkel met vuur bij zich. Ze ziet er levendig en indrukwekkend uit. Ze laat zien hoe je het vuur van de werkgeest lucht moet geven om te blijven branden. Want anders gaat het vuur uit. ‘Ze is geen stresskip meer’, hoor je iemand fluisteren...

De minister van onderwijs en wetenschap heeft een gouden ster bij zich. Hij laat zien hoe mensen hun eigen weg kunnen gaan en zich tegelijk kunnen richten op het licht. ‘Alle drie de inzichten zijn op donderdag ontstaan toen ze vol vuur werkten’, vertellen ze. ‘Het was eigenlijk een wonderdag’, zeggen ze tegen elkaar.

De minister van natuur, sport en spel heeft groene plantjes meegenomen. Zij laat op een grote kaart zien hoe ze overal groene plekken kunnen maken om op tijd met elkaar te

kunnen spelen, oefenen of genieten. 'Dan hoeven mensen ook niet te lang in hun eentje te zitten, of teveel te eten, te drinken of te slikken. Dat inzicht kwam op schaterdag', vertelt ze lachend en iedereen begrijpt welke dag ze bedoelt. Dat was de dag dat ze een prachtige wereld verzonnen die ook leuk voor kinderen en dieren was en een spel bedachten met eilanden en haaien in de zee die je uit de weg moest gaan.

Daarna laat de minister van sociale zaken, samen met de minister van verkeer verkeersborden zien om goed met elkaar om te blijven gaan. Wanneer kun je doorgaan met praten? Wanneer moet je stoppen? Welke richting mag je op, waar is het onveilig en kun je niet rijden en hoe let je goed op elkaar? Er zijn op vrijdag veel blauwe en groene borden gemaakt en maar een paar rode.

De minister van sociale media zegt niets. Hij lijkt niets te doen. Op de grond voor hem ligt een grote foto met roze wolken. Er staan mensen op vanuit de hele wereld. Met kinderen, dieren en de natuur. En in het midden staat een foto van hemzelf. 'Wat betekent dat?' vraagt de koningin na een tijdje. 'Je mag wel even praten hoor. Anders begrijpen we het misschien niet goed.'

'Het betekent zoiets als: Zorg voor anderen in je omgeving zoals je voor jezelf zorgt', zegt hij. 'Zeker als je op sociale media bent. Ik weet niet of ik het goed zeg, maar misschien kan het wel helpen.' 'Prima opmerking', zegt de koningin. 'Dat is wat we gaan doen. Wat jullie nu voor jezelf hebben gedaan, doe dat ook met elkaar en voor andere mensen. Dat gaan wij zelf ook proberen toe te passen.' 'Ik wil elke week nieuwe oefeningen en resultaten zien', vulde de koning aan. 'Ook voor ons. Geen woorden maar daden.'

Welk cijfer zou jij geven aan welke minister? En waarom?

Bij welke kleur zouden jullie oefeningen willen doen?

COLOFON

Het verhaal *Het Krachtenspel* is een onderdeel van de website Krachtenspel.nl. Dit korte verhaal maakt het mogelijk om met mensen (jong en oud) te praten over krachten in mensen en groepen. Krachten die voor problemen in de samenleving zorgen als ze uit de hand lopen: agressie, werkstress, manipulatie, verslaving, nepnieuws, intimidatie en verwarring. Hoe ga je daar mee om? Verdere informatie: [www. Krachtenspel.nl](http://www.Krachtenspel.nl).

Auteur en illustraties: Mieke Vollenhoven

Op de website www.Krachtenspel.nl staat meer educatief materiaal om mee te werken: het verhaal *Iko en Mica en de 7 tijdgeesten* (15+); De werkversie van het verhaal *De 7 tijdgeesten* (15+) en het kinderverhaal *De vurige houthakker* (8+). Daarnaast vind je er: het *Krachtenspel* (15+) het filmpje *Krachtenspel van de tijdgeest* (12+), de *Test: Welke kracht is sterk in jou?* (12+), *Werkmateriaal* (15+) en nog veel illustraties. Voor professionals staan er op de website *Tips en suggesties*, informatie en methodieken om met het materiaal te werken.